

BASINI BİLGİLENDİRME NOTU
ÇIKAN KANUNUN HUKUKİ , YASAL ZEMİNİ VE SÜRECİ
1- MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYONUN KURULMASI

1990 lı yıllarda Anadolu Holdingleri ve sonrası yaşanan sorunlar nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisinde, teklif sahipleri arasında Sayın Kılıçdaroğlu' nun da bulunduğu, Ak Parti ve CHP li milletvekilleri tarafından araştırma komisyonu kurulması talep edilmiştir. Bu talep oy birliği ile kabul edilerek, 2005 yılında **‘İzinsiz halka arz edilen holdingleri, yaşanan mağduriyetleri ve bu konuda SPK nın sorumluluğunu araştıran’** aşağıdaki isim altında bir komisyon kurulmuştur.

‘Bazı girişimcilerle holding adı altında gerçekleştirilen izinsiz halka arz yoluyla tasarruf sahiplerinin mağduriyetine yol açılmasının neden ve sonuçlarıyla bu süreçte SPK’nın sorumluluğunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla anayasanın 98 inci, içtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önerileri ve (10/16, 262) esas numaralı Meclis Araştırma Komisyonu.’

Bu komisyon hazırladığı raporun Sonuç ve Öneriler içeren 247 inci sayfasında Faaliyeti Olmayan Şirketlerin Tasfiyesi başlığı altında şu ifadeler ile SPK ve TBMM göreve çağırılmıştır:

‘Kanuni yükümlülüklerini yerine getiremeyen ve faaliyetini sürdüremeyen şirketlerin tasfiyesini kolaylaştırıcı düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Faaliyeti devam eden, kaynak sıkıntısı olmayan Kanuni yükümlülüklerini yerine getiren holdinglerin istihdama, ticari hayata, ekonomiye katkıları da dikkate alınmalıdır’.

SPK bu öneri doğrultusunda, komisyonda araştırılan 78 holdingden 74 ünü zaman içerisinde tasfiye etmiş, kanuni yükümlülüklerini yerine getiren ve geriye kalan 4 holdingin borsaya açılması için gerekli düzenlemeleri yapmıştır. SPK 2005 yılı itibariyle holding hissedarlarını ortak statüsüne almış ve Merkezi Kayıt Kuruluşuna kaydını yaptırmıştır. Herkes yasal olarak hissesi oranında ortaklık statüsüne kavuşmuştur. Bu holdinglerden aralarında Kombassan’ında bulunduğu üç holding SPK denetiminde yeniden yapılandırılmıştır. Bu kapsamda bu üç holding gerekli şartları yerine getirerek borsaya açılmıştır. Bu çerçevede Kombassan da 2012 yılında İstanbul Menkul Kıymetler Piyasasında (BIST) işlem görmeye başlamıştır.

**1- TBMM 2012 YILINDA 6362 SAYILI SPK KANUNUN
13. MADDESİNİN 4. FIKRASINDA AŞAĞIDAKİ DÜZENLEMİYİ
YAPMIŞTIR;**

TBMM, Borsaya açılan Holdingleri faaliyetlerini sorunsuz devam ettirmeleri ve eski hisse senedi olanların borsaya kayıt yaptırmaları doğrultusunda 2005 yılında SPK tarafından ortak statüsüne alınan hissedarlar için aşağıdaki düzenlemeyi getirmiştir. SPK kanununun 13. Maddesi nin 4. Fıkrasıyla getirilen düzenleme aşağıdaki şekildedir:

“Kaydileştirilmesine karar verilen sermaye piyasası araçlarının Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde teslimi zorunludur. Teslim edilen sermaye piyasası araçları kendiliğinden hükümsüz hâle gelir. Teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları ise kaydileştirilme kararından sonra borsada işlem göremez, aracı kurumlarca bu sermaye piyasası araçlarının alım satımına aracılık edilemez ve katılma belgelerinin geri alımı yapılamaz. Kayden izlenmeye başladığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları YTM'ye intikal eder. Bunların üzerindeki sınırlı ve aynı haklar kendiliğinden sona ermiş sayılır. Bunlar YTM'nin hesabına geçmesinden itibaren üç ay içinde satılır.

Bu düzenleme borsaya açılmış ve açılacak Anadolu holdinglerinin on binlerce kurucu ortağının eski hisse senetlerini teslim etmelerini ve kaydileştirme yaptıklarını zorunlu hale getirilmiş ve yedi yıllık bir süre tanınmıştır. Bu kanun değişikliği ile borsaya açılan bütün holdinglerde hızlı bir kaydileştirme süreci yaşanmıştır. Bu kapsamda da Kombassan da %54 lük bir kaydileştirme sağlamıştır.

3-ANAYASA MAHKEMSİNİN SPK KANUNUNUN 13. MADDESİNİN 4. FIKRASININ BAZI BÖLÜMLERİNİ İPTAL ETMESİ

2012 yılında kabul edilen SPK Kanununun 13. Maddesinin 4. Fıkrasında **kanun yazım tekniğinden kaynaklanan hata nedeni ile yeni mağduriyetler doğmuştur. Bu mağduriyetleri** göz önüne alan Anayasa Mahkemesi, mülkiyet hakkını korumak için haklı bir gerekçe ile bu fıkranın bazı ifadelerini iptal yoluna gitmiştir. Şöyleki;

13. Maddenin 4. Fıkrasındaki **‘Kayden izlenmeye başladığı tarihi izleyen yedi yılın sonuna kadar’** ifadesi ile 1990 lı ve 2000 li yıllarda kayden izlenmeye başlanan ve kanun değişikliğinin yapıldığı 2012 yılına kadar kaydileştirme yapmamış olanlar için sıkıntı yaratmıştır. Kısaca ifade edersek, elinde 1990 lı ve 2000 li yıllarda alınmış ve kaydileştirilmemiş yatırım fonu hissesi olanların hisseleri için yedi yıllık süre otomatikman dolduğu için bu hisseler kendiliğinden Yatırım Tazmin Merkezine intikal ettirilerek Devlete devredilmiştir.

Kanun metninde **‘Kayden izlenmeye başladığı tarihi izleyen yedi yılın sonuna kadar’** ifadesi yerine **‘Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yedi yılın sonuna kadar’** ifadesi olmuş olsa idi, hem eski yatırım fonu hissedarları için bir mağduriyet doğmayacak hem de borsada işlem gören Anadolu holdingleri için kaydileştirme ile ilgili hukuki süreç tamamlanmış olacak ve bugünkü sorunlar yaşanmayacaktı. Dolayısı ile AYM eski yatırım fonu senetlerinin doğrudan Yatırım Tazmin Fonu na devredilmesini sağlayan bu ifadeleri mülkiyet hakkının ihlali gibi haklı nedenle iptal etmiştir. Ancak bu iptal kararı sonucu TBMM’ince 2015 yılından sonra yeni düzenleme yapılmaması nedeniyle, daha önce SPK ve TBMM düzenlemeleri ile borsaya açılan, holdingler ve yatırımcıları mağduriyet yaşamış ve yasal bir boşluk oluşmuştur. Doğan yasal boşluk holdinglere karşı haksız yere dava açılmasında önemli rol oynamıştır.

4-ORTAK OLUNMADIĞI İDDİASI İLE AÇILAN DAVALAR

72.000 ortaktan, zaman içerisinde, 940 kişi avukatlarının yönlendirmesi doğrultusunda ortak olmadıklarını, yüksek faiz ve gelir vereceklerini vaat ettikleri için şirkete borç verdiklerini iddia etmişlerdir. Uzun süren yargılamalar sonucunda Yargıtay 2017 yılı sonunda borsaya girmemiş olanların ortak olmadıklarına hükmetmiş ve holdingde bunlara paralarını ödemiştir. Yargıtay kararı emsal teşkil ettiği için 2018 ve 2019 yılında toplam 2.500 ün üzerinde dava açılmıştır. Bu davalardan yerel mahkeme süreci tamamlanmış fakat Yargıtay itiraz süreci devam eden davalar için Konya İcrasına 155 milyon TL rehin olarak bırakılmıştır. Yargıtay süreci tamamlananlar parasını icradan çekmektedir.

Ancak gelinen nokta itibariyle Holdingin binlerce dava için ödeyeceği nakdi olmadığından kısa sürede tasfiyesi gündeme geleceği için konu hükümet ve yetkililer nezdinde sorun dile getirilmiştir. Bu holdingler SPK ve Meclis düzenlemeleri ile borsaya açılmış ve kayıt altına alınmıştır. Getirilen yasal düzenleme ile çoğunluğu Konya da istihdam edilen sadece Kombassan da 4600 kişinin işini kaybetmesi önlenmiş, 3.000 davacı ve avukatlarını holdingin tüm varlığına el koyması ve zenginleşmesinin önüne geçilmiş ve dava açan 3.000 kişi dahil 72.000 ortağın hakkı korunmuştur. Ülkemiz için stratejik kurumların varlığı korunmuştur. Diğer üç holdingde dâhil edilirse 9.500 çalışanın 100.000 kurucu ortağın hakkı muhafaza edilmiştir. Bu yasa kapsamında 2005 yılında SPK tarafından ortak statüsüne alınan hissedarların, borsaya girmiş veya girmemiş, tamamı eşit olarak ortak statüsüne alınmıştır. Borsada yeni hisse senedi alan yerli ve yabancı hissedarların hakkı da korunmuştur. Bu kanun belirsizliklere neden olan yasal boşluğu ortadan kaldıran bir kanundur. AYM nin iptal kararı sonrası Meclis 2015 yılında yapması gereken yasal düzenlemeyi dört yıl gecikme ile 2019 yılında yapmıştır.

Yapılan düzenleme ile hissedarlar TTK 480 maddesine göre ortak oldukları için ortak koyduğu sermayeyi çekemez hükmü gereğince açılan davalar yasal olarak düşürülmüştür. Dava açan hissedarlarımızın avukatlara ödemek zorunda oldukları maktu ücret yasa ile holding üzerine bırakılmış ve davacıların avukatlara ödeyeceği maddi yük ortadan kaldırılmıştır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Bera Holding Yönetim Kurulu